

ADDITIONAL JPS DATA-60/ EATZ NNNN 3 *

1

<DSCH1133.JPG> P00122-000 WAVE NNNN 3 *

CDSDM1134.JPG) REV122-613 REV122-614 3 *

3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρ. Πρωτ. Φ

Ημερομηνία

701

ΣΑΚ

1.6.09

Δ.Φ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ,
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αθήνα, 13-5-2009

Αριθ. Πρωτ. 2336

Ταχ. Δ/ση : Λυσίου και Κλεψύδρας 1
Ταχ. Κωδ. : 105 55
Πληροφορίες: Δ.Φραγκούλη
Τηλέφωνο : 210.32.53.059/4108
FAX : 210. 32.32.547

ΠΡΟΣ: Δήμο Αθηναίων
Διεύθυνση Μελετών
Τμήμα Παραδοσιακών
Κτηρίων και Μνημείων
Αθηνάς 16
Τ.Κ. 105 51 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Τοποθέτηση οστεοφυλακίων στο
Α' Κοιμητήριο.

ΣΧΕΤ: (α) Το με αρ. πρωτ. 824/17-2-2009
έγγραφό σας.
(β) Το με αρ.πρωτ. 824/20-3-2009
απαντητικό έγγραφο της Υπηρεσίας μας.
(γ) Το με αρ.πρωτ. 2336/29-4-2009 έγγραφό
σας.

ΚΟΙΝ: 1) ΔΙΝΕΣΑΚ
Ερμού 17
Τ.Κ. 105 63 ΑΘΗΝΑ
2) Γ' ΕΠΚΑ
Αιόλου και Πελοπίδα 1
Τ.Κ. 105 55 ΑΘΗΝΑ
3) 1^η ΕΒΑ
Πανός 16
ΠΛΑΚΑ
4) Ελληνική Εταιρεία
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
Τριπόδων 28
Τ.Κ. 105 58 ΑΘΗΝΑ

Σε συνέχεια των (α), (β) και (γ) σχετικών, και προκειμένου η Υπηρεσία μας να εξετάσει το θέμα της τοποθέτησης οστεοφυλακίων του Α' Κοιμητηρίου, σας παρακαλούμε να αποστείλετε τοπογραφικό διάγραμμα του Α' Κοιμητηρίου με υπογραμμισμένες τις θέσεις των πέντε (5) χαρακτηρισμένων από το Υπουργείο Πολιτισμού Ταφικών Μνημείων, για τα οποία ήδη σας έχουμε ενημερώσει με το υπ.με αρ.πρωτ. 824/20-3-2009 έγγραφό μας, σε σχέση με τα προσφάτως τοποθετημένα διάτρητα ορθογώνια οστεοφυλάκια.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1.- Φ.Ε.
- 2.- Γ. Κουβελιώτου
Αρχιτέκτων Μηχανικός
- 3.- Δήμητρα Φραγκούλη
Λαογράφος-Εθνολόγος

Η Προϊσταμένη της Εφορείας

Άννα Κωτσοβίλη
Αρχιτέκτων Μηχανικός

244
26/3/09

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρ. Πρωτ.

Φ

Ημερομηνία

461

ΣΑΚ

8.4.09

Αθήνα

19/3/2009

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ
ΚΤΙΡΙΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Αρ. Πρωτ.: 2381/26-3-09

Ταχ. Δ/ση: Αθηνάς 16

Τ.Κ. 10551 ΑΘΗΝΑ

Πληρ: Ελένη Μπιτσάκου

Τηλ: 210 5277754 fax: 2105277755

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Α.Π.064013
ΗΜΕΡ/ΝΙΑ: 27/03/2009

✓ ΠΡΟΣ: Την Ελληνική Εταιρεία

Τριπόδων 28, 10558 Πλάκα, Αθήνα,

Τηλ. 2103225245 & fax.2103225240

ΚΟΙΝ: 1) Γρ. κ. Θ. Καφέζα

2) Γρ. Αν/τη Δημάρχου

κ. Χρόνη Ακριτίδη

3) Α' Εφορία Νεωτ. Μνημείων

4) Δ/ση Μελετών (2)

ΘΕΜΑ: Οστεοφυλάκια Α Κοιμητηρίου

ΣΧΕΤ: Το με α.π. 26679/ 9-2-2009 έγγραφο της Ελληνικής Εταιρείας.

Σε απάντηση του με α.π. 26679/ 9-2-2009 εγγράφου σας, που αφορά την κατασκευή οστεοφυλακίων στον χώρο του Α' Κοιμητηρίου, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

- Η ΕΠΑΜ (Επιτροπή Προστασίας Αθηναϊκών Μνημείων, που ελέγχει και εγκρίνει κάθε επέμβαση, που υλοποιείται από τις Υπηρεσίες του Δήμου ή από τρίτους και αφορά γενικά τα Αθηναϊκά μνημεία και ειδικότερα τα ταφικά εντός του Α' Κοιμητηρίου), με την 81η /21-12-2000 απόφασή της, εγκρίνει ομόφωνα την μελέτη για την κατασκευή γραμμικών υπαίθριων οστεοφυλακίων. Στην συνέχεια με την 14η / 9-7-2003 απόφασή της, εγκρίνει την θεσμοθέτηση χώρων εγκατάστασης των οστεοφυλακίων στον 14ο τομέα (δεξιά της κεντρικής εισόδου του Κοιμητηρίου), εφραπτόμενα σε τοίχους περίφραξης αλλά και εσωτερικούς του Κοιμητηρίου, καθώς και στον 11ο τομέα (εφραπτόμενα στον τοίχο περίφραξης του Αγγλικανικού τμήματος). Η εισήγηση της Υπηρεσίας συνοδεύεται από τοπογραφικά των προτεινόμενων χώρων.

- Τον 11ο του 2007, εγκρίνεται η Δημοπράτηση του έργου για την κατασκευή των οστεοφυλακίων στο Α Κοιμητήριο και τον 4ο του 2008 ξεκινά το έργο. Στην πορεία, και ενώ έχει επανειλημμένα ειδοποιηθεί, το Κοιμητήριο δεν αποδεσμεύει ορισμένες θεσμοθετημένες θέσεις στον 14ο

τομέα, προκειμένου να υλοποιηθεί η εργολαβία (καταλαμβάνονται ως χώροι ταφής αδιάλυτων). Αναζητώντας επείγοντως νέους χώρους τοποθέτησης οστεοφυλακίων, προκειμένου να συνεχιστεί το έργο, η Υπηρεσία, εισηγείται στην ΕΠΑΜ νέα χωροθέτηση τον 5^ο τομέα (πίσω από τον Ναό του Αγ. Λαζάρου). Η εισήγηση της Υπηρεσίας συνοδεύεται από τοπογραφικό του προτεινόμενου χώρου.

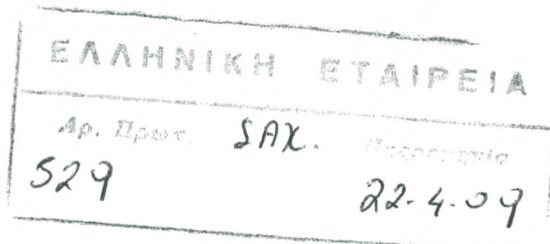
- Με την 2η/ 22-7-2008 απόφασή της η ΕΠΑΜ, εγκρίνει τη χωροθέτηση σειράς οστεοφυλακίων στον 5^ο τομέα.

Η Διευθύντρια Μελετών
Κλεοπάτρα Μπασιά

ΣΑΚ.

3094

Δ.Φ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ,
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αθήνα, 20-3-2009
Αριθ. Πρωτ. 824

**ΕΦΟΡΕΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Λυσίου και Κλεψύδρας 1
Ταχ. Κωδ. : 105 55
Πληροφορίες: Γ. Κουβελιώτου
Τηλέφωνο : 210.32.53.059
Fax: : 210.32.32.547

ΘΕΜΑ: «Κατασκευές στο Α' Νεκροταφείο
Αθηνών»

ΣΧΕΤ: (α) Η υπ αρ.πρωτ. 824/17-2-2009
αίτηση του ενδιαφερομένου

ΠΡΟΣ: -Δήμο Αθηναίων
Τμήμα Παραδοσιακών Κτηρίων
και Μνημείων
Διεύθυνση Μελετών
Αθηνάς 16 και Βύσσης,
105 52 Αθήνα
ΚΟΙΝ: 1.-ΔΙΝΕΣΑΚ
Ερμού 17
105 63 Αθήνα
2.-Γ' ΕΠΚΑ
Αιόλου και Πελοπίδα 1
105 55 Αθήνα
3.-1^η ΕΒΑ
Πολυγνώτου 2
105 55 Αθήνα
4.-Ελληνική Εταιρεία
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
Τριπόδων 28-105 58 Αθήνα

Σε απάντηση του (α) σχετικού εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε ότι:
Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία της Υπηρεσίας μας, στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών
υπάρχουν καταγεγραμμένα τα παρακάτω Ταφικά Μνημεία υπαγόμενα στις διατάξεις
του Ν 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής
Κληρονομιάς»:

- 1) Ταφικό Μνημείο Α.Φ. Παπαδάκη (ΦΕΚ 1604/Β/10-12-2001)
- 2) Τάφος Αρχαιολόγου Νικ. Πλάτωνος (ΦΕΚ 1005/Β/10-8-2000)
- 3) Γλυπτικό Έργο «Κοιμωμένη» (ΦΕΚ 96/Β/28-5-1951)
- 4) Τάφος Δημ. Λαζαρίδη (ΦΕΚ 334/Β/1-6-1988)
- 5) Οικογενειακός Τάφος Νικ. Σιληβέργου (ΦΕΚ 805/Β/25-10-1994)

Σύμφωνα δε με τις διατάξεις του Ν.3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων
και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» για νεώτερα ακίνητα που είναι
παλαιότερα των εκάστοτε 100 ετών απαιτείται η έγκριση του ΥΠΠΟ για οικοδομικές
εργασίες.

Για την κατασκευή και τοποθέτηση διάτρητων ορθογωνίων στοιχείων- οστεοφυλάκια,
σε κεντρικά σημεία του Α' Νεκροταφείου Αθηνών, πίσω από το ναό του Αγίου
Λαζάρου, δεν έχει κατατεθεί στην Υπηρεσία μας σχετική μελέτη.

Κατόπιν των ανωτέρω ζητείται η άμεση απομάκρυνση των κατασκευών, και η
κατάθεση σχετικής μελέτης τοποθέτησης τους στην Υπηρεσία μας. Για μνημεία
παλαιότερα του 1830 πρέπει να ερωτηθούν και η Γ' Εφορεία Προϊστορικών και
Κλασικών Αρχαιοτήτων καθώς και η 1^η Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, προς τις οποίες
κοινοποιείται το παρόν έγγραφο.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1.- Φ.Ε.
- 2.- Γ. Κουβελιώτου
Αρχιτέκτονα Μηχανικό
- 3.- Δ. Φραγκούλη
Εθνολόγο-Λαογράφο

Η Προϊσταμένη της Εφορείας

Αννα Κωτσοβίλη
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Θέμα: Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών
Έτος: 2009

Ημερομηνία	Πληροφορίες
29.01.09	Ενημέρωση για την τοποθέτηση τσιμεντένιων οστεοφυλακίων περιμετρικά κάποιων μνημάτων του Α΄ Νεκροταφείου.
31.01.09	Επίσκεψη από Σ. Λεκάκη για αυτοψία και φωτογράφιση.
03.02.09	Αποστολή επιστολής διαμαρτυρίας στην Επιτροπή Προστασίας Αθηναϊκών Μνημείων. Ανάλογα Δημοσιεύματα στον τύπο (Βατόπουλος, Αδάμη)
19.03.09	Επικοινωνεί με το ΣΑΚ η κ. Ελένη Μποτσάκου (αρχιτέκτων δήμου). Αναφέρει ότι η μορφή, που είχε σχεδιάσει η ίδια έχει εγκριθεί από την ΕΠΑΜ το 2003. Η θέση τους όμως εγκρίθηκε από την ΕΠΑΜ το εφετινό καλοκαίρι ενόσω εκείνη έλειπε σε άδεια. Η θέση τους αποφασίστηκε από τον εργολάβο (!) και κάποιους υπαλλήλους του Δήμου, και η εισήγηση υπογράφηκε από κάποια συνάδελφό της. Το θέμα έχει παραπεμφθεί στον Υπεύθυνο Κοιμητηρίων (πολιτικό πρόσωπο), ο οποίος οφείλει και να μάς απαντήσει. Η ίδια είναι αντίθετη με την τοποθέτηση των οστεοφυλακίων σε εκείνη τη θέση και υποθέτει πως θα απομακρυνθούν, αφού πρώτα καταφερθούν (δικαστικά;) εναντίον του εργολάβου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος & Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 10558 Πλάκα, Αθήνα, [T] +30 210 3225 245, +30 210 3316 649, [F] +30 210 3225 240,
e-mail: elet@ellinikietairia.gr www.ellet.gr

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 2009

Αρ. Πρωτ. 49/ΕΕ - 12/ΣΑΚ

Δήμος Αθηναίων
Τμήμα Παραδοσιακών Κτηρίων και Μνημείων
Επιτροπή Προστασίας Αθηναϊκών Μνημείων
Διεύθυνση Μελετών
Αθηνάς 16 & Βύσσης, 105 52
Αθήνα

Θέμα: Κατασκευές στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών

Αγαπητοί κύριοι,
πριν από μερικές ημέρες λάβαμε πολλαπλές διαμαρτυρίες από πολίτες σχετικά με την κατασκευή και τοποθέτηση διάτρητων ορθογωνίων στοιχείων από μπετόν (οστεοφυλάκια;) σε τουλάχιστον δυο κεντρικά σημεία του Α' Νεκροταφείου Αθηνών (δεξιά της κεντρικής εισόδου, πίσω από το ναό του Αγ. Λαζάρου κ.α.).

Μετά από επίσκεψη κλιμακίου του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και αυτοψία στο χώρο διαπιστώθηκε ότι οι εν λόγω -ελισσόμενες γύρω από τους τάφους- κατασκευές, διασπούν βίαια τη συνέχεια του χώρου και είναι γενικά είναι ασύμβατες με τη γενικότερη εικόνα και αισθητική του. Όπως προφανώς θα γνωρίζετε, το Α' Νεκροταφείο Αθηνών είναι στο σύνολο του κηρυγμένο ως μνημείο με σημαντικά αρχιτεκτονικά στοιχεία ενώ παράλληλα αποτελεί και μοναδικό υπαίθριο μουσείο γλυπτικής με επιτάφια έργα μερικών από τους επιφανέστερους νεοέλληνες γλύπτες. Η χρήση του και η εξυπηρέτηση σημερινών αναγκών θα πρέπει να συνάδουν με το μνημειακό και θρησκευτικό του χαρακτήρα και τις κατοχυρωμένες σε αυτόν επιστημονικές, κοινωνικές και λοιπές αξίες.

Θα θέλαμε να μας πληροφορήσετε αν υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη για την τοποθέτηση των κατασκευών αλλά και να αναλογιστείτε την άμεση απομάκρυνση αυτών, τοποθετώντας ενδεχομένως καθ' ύψος σε έναν τοίχο του Κοιμητηρίου ή περιμετρικά του μαντρότοιχου, χωρίς να αποτελούν οπτική όχληση, ύστερα βέβαια πάντα από σχετική μελέτη.

Επισυνάπτεται φάκελος με τις σχετικές φωτογραφίες.

Με εκτίμηση
Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος

Κοινοποίηση: Α' Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Δήμαρχος Αθηναίων

210-3311-976 γα' τὴν κ. Κ. Κερρά
26/01/09

Κωλό,

Καλημέρα! Όλας τῆς
μέρας ὁ κ. Μιχαήλ γα' τὴν Φωτογραφία
τῆς Α' Κερραγγίου, συγγενή σου
ἀφ' ὅπου δὲν μπορῶ Κερραγγίου - Α' Κερρά
νὰ ὁπλίστῃ εἰς ἴδω δὲν εἶχε e-mail
μα' Φωτογραφίας δὲν ΒΑΤΟΠΟΤΗΟ τῆς
Καθολικῆς γα' τὴν γράφει.

Ἐπειδὴ, μὴπως δὲν εἴπῃς γα'
γράφουμε σε' ἵνα τὴν Καθολικὴν
δὲν Διεύθυνση, δὲν Διεύθυνση Ἀρχιεπισκοπῆς
δὲν ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΝ μα' δὲν Βαλκανοφίλων;
Γνωρίζῃς καὶ τὴν συγγενή ΤΕΤΣΗ
δὲν τῆς μπορῶ Ἰαπωνοφίλων - Πυλῶν;
Τὴν γοητὴν; Πρὸς τὴν γὰρ ΦΑΞΑΡΑ!!

— Κάποια σελίδα, ποὺ δὲν ἔχεις μαρτὸ,
εἶχε παρακαλῶς γα' μαρτὸ δὲν ἔργον
ποὺ ἀφ' ὅπου δὲν γέγραφε γα' τὴν ΤΕΚΕΣΤΑ
Φάρα - πρὶν δὲν Διεύθυνση τῆς Τρίτης.
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟῦμαι ἱερὰν Διεύθυνση

are continuing their efforts fully independent of all outside pressure." The government, politicians and citizens have a responsibility to help laws be implemented in the best way possible, he said.

Dismissing main opposition Republican People's Party (CHP) leader Deniz Baykal's claims that the government has made the probe a political tool, Erdogan said, "We set out with the goal of fighting the mafia and gangs. Our fight against these groups is certainly not based on any desire for revenge."

Justice Minister Mehmet Ali Sahin also stressed the importance of respecting the judiciary's independence in the wake of criticisms of the judicial system made by the Judges and Prosecutors Association (YARSAV) head Omer Faruk Eminagaoglu, following recent detentions and arrests. "Making rulings is the work of the independent judiciary. Neither I nor any other person or institution can interfere with the work of the judiciary," Sahin said.

Eminagaoglu had accused the government of trying to make Turkey into a police state, claiming that the police had assumed the role of prosecutors and judges in the Ergenekon probe. In response, Sahin called on Eminagaoglu to stop making "reckless" statements raising doubts about the impartiality of the judiciary. Saying that YARSAV doesn't represent the judicial world, Sahin accused the group of acting like a political party.

In related news, more arrests were made as part of the investigation last week. Following his detention under the Ergenekon probe, Professor Yalcin Kucuk was formally arrested on charges of membership in an illegal organization. In addition, retired Col. Mustafa Levent Goktas was arrested, and Retired Brig. Gen. Levent Ersoz, who was believed to have escaped to Moscow in July last year shortly ahead of a wave of detentions in the Ergenekon investigation, was apprehended by the authorities.

Police also discovered a large amount of explosives, weapons and ammunition buried near an abandoned house in Ankara's Sincan district. It was the second such finding, reportedly based on maps found in recent raids. /Turkiye-Milliyet-Today's Zaman/

~~~~~

Turkey Calls for Acceleration of Cyprus Solution

Turkey's leaders called on UN Secretary General Ban Ki-moon on Friday to accelerate the negotiations to reunify the divided island of Cyprus. The Turkish side wants a solution to the problem before European Parliamentary elections in June 2009.

Turkish Cypriot President Mehmet Ali Talat briefed Turkish politicians on the current course of negotiations to find a solution to the Cyprus deadlock ahead of a visit by UN Secretary General Ban to Ankara on Friday.

Talat flew to the Turkish capital after concluding a meeting with Greek Cypriot Leader Demetris Christofias about power-sharing in a future federation. The leaders will open the even more complex chapter of property on Jan. 28.

In Ankara, Talat met with President Abdullah Gul. Meanwhile, the United Nations' senior envoy for Cyprus said a peace deal was possible on the island, but cautioned that it was a complex task. "There is a real possibility of reaching a settlement here," said Alexander Downer, a former Australian foreign minister who was appointed as envoy for Cyprus last year and who oversees the reunification talks launched by Christofias and Talat in September 2008. /Hurriyet/

~~~~~

Government to Announce New Measures to Fight Economic Crisis

The government will announce a new package of measures to help reduce the impact of the global economic crisis, Finance Minister Kemal Unakitan said last week. Among the new measures, Unakitan said, are "unemployment aid" or deliveries of cash to private-sector companies if they keep their workers instead of dismissing them amid the economic downturn. "We will give money to companies instead of encouraging employment by indirect measures, such as a reduction in social security insurance premiums," he said, adding that the funds will be outright grants, not loans. He said specific help will also be announced to support the automotive industry, the engine of Turkey's manufacturing industry, which has been hit by falling foreign demand due to the crisis. Unakitan declined to say more about the new package but

Προς κ. Βαρόπουλο
"Καθημερινή"

Ο δημόσιος χώρος της πρωτεύουσας και η υπαίθρια γλυπτική.

Με το άρθρο-έρευνα της Μαργαρίτας Πουρνάρα στην Καθημερινή της 10 Ιανουαρίου 2009 επιχειρείται να αναπτυχθεί ένας προβληματισμός για το αν η Αθήνα σηκώνει ή όχι γλυπτική στο δημόσιο χώρο. Ίσως σωστότερα η έρευνα είναι ήδη τοποθετημένη με το τίτλο της στο ότι η Αθήνα δεν «σηκώνει» κάτι τέτοιο και προσπαθεί να ανιχνεύσει τις αιτίες.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να σημειώσω ότι από το 1988 που πρωτοστήθηκε ο «Δρομέας» του Κώστα Βαρώτσου στην Πλατεία Ομονοίας και μέχρι το 2004 στήθηκαν 18 γλυπτά σε πλατείες, κήπους και γενικότερα ελεύθερους χώρους της πρωτεύουσας {39 προτομές, 26 «συμβολικά» θα λέγαμε γλυπτά ή γλυπτά συλλογικής μνήμης, 7 ανδριάντες και 6 στήλες αναμνηστικές (αναλυτικά στοιχεία για τα γλυπτά της Αθήνας από το 1834-2004 παρουσιάζονται στο λεύκωμα της αρχαιολόγου Ζέττας Αντωνοπούλου «Τα γλυπτά της Αθήνας», εκδ. Ποταμός 2004)} και αρκετά ακόμη μετά το 2004, για τα οποία δεν έχουμε αναλυτική καταγραφή. Επομένως το ζήτημα δεν τίθεται στο αν η Αθήνα «σηκώνει» ή δεν «σηκώνει», γλυπτική στο δημόσιο χώρο της, αλλά στο πώς τοποθετούνται, κάτω από ποιες προϋποθέσεις, με ποιες αξιώσεις ακόμα ακόμα ποιους σκοπούς εξυπηρετεί.

Ο Δήμος Αθηναίων σύστησε το 1995 την ΕΠΑΜ (Επιτροπή Προστασίας Αθηναϊκών Μνημείων) που αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του Τμήματος Παραδοσιακών Κτηρίων και Μνημείων.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, η ΕΠΑΜ (ΠΔ 410/95) αποτελεί επιστημονικό σύμβουλο του Δήμου Αθηναίων για τα Αθηναϊκά Μνημεία, τα οποία βρίσκονται στα όρια του Δήμου Αθηναίων ή έξω από αυτά, εφόσον ανήκουν κατά κυριότητα στο Δήμο ή έχουν κατασκευαστεί από αυτόν.

Η ΕΠΑΜ ως υπηρεσιακή μονάδα ανήκει οργανικά στο τμήμα Παραδοσιακών Κτηρίων και Μνημείων της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικού και αποτελείται από έξη υπηρεσιακούς παράγοντες (4 από το δήμο και 2 από το ΥΠΠΟ) και έξη ειδικούς επιστήμονες (2 αρχιτέκτονες, 2 αρχαιολόγους, 1 γλύπτη και 1 συντηρητή έργων τέχνης).

Στη δικαιοδοσία της ανήκουν τα κοιμητήρια που ανήκουν στο Δήμο (ταφικά μνημεία, ναοί, κτλ.) καθώς και τα κειμήλια που βρίσκονται στους Δημοτικούς ναούς, τα ζωγραφικά και γλυπτά έργα που βρίσκονται σε δημοτικά κτήρια και τα γλυπτά μνημεία της πόλης. Δεν διευκρινίζεται αν το έργο προστασίας επεκτείνεται και σε γνωμοδότηση για το αν, πού και βάσει ποιών σχεδίων και προδιαγραφών αποφασίζεται η τοποθέτηση νέων γλυπτών.

Οπωσδήποτε για τα δέκα τουλάχιστον τελευταία χρόνια απ' όσο τουλάχιστον είμαι σε θέση να γνωρίζω το έργο της ΕΠΑΜ έχει ουσιαστικά περιορισθεί στην προστασία των Ταφικών Μνημείων της πόλης, τον Δεκέμβριο μάλιστα του 2000 είχε πραγματοποιηθεί σχετική ημερίδα. Ελάχιστες είναι οι φορές που έχει ασχοληθεί με το γλυπτικό πλούτο της πόλης. Ας σημειωθεί ότι η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων συντάσσεται, όπως είναι φυσικό, από την υπηρεσία του Δήμου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος & Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 10558 Πλάκα, Αθήνα, [Τ] +30 210 3225 245, +30 210 3316 649, [F] +30 210 3225 240,
e-mail: elet@ellinikietairia.gr www.ellet.gr

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2009

Αρ. Πρωτ.: 87/ΕΕ -8/ΣΑΚ

Προς: Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού/
Τμήμα Παραδοσιακών Οικισμών
Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ
Αμαλιάδος 17
115 23 Αθήνα

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

**Θέμα: Αίτηση για την χορήγηση εγγράφων σχετικών με την
κατεδάφιση πολυκατοικίας στη συμβολή των οδών Παπαδιαμαντοπούλου και
Αιγινήτου στα Ιλίσια**

Σας παρακαλούμε να μάς χορηγήσετε αντίγραφα που αφορούν το πρακτικό και την αιτιολογική έκθεση του Τμήματός σας για το μη χαρακτηρισμό ως διατηρητέας της πολυκατοικίας στη συμβολή των οδών Παπαδιαμαντοπούλου και Αιγινήτου στα Ιλίσια. Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος

Επομένως στην ουσία για το αν και πού θα τοποθετηθεί ένα γλυπτό στην πόλη αποφασίζει μόνο του το Δημοτικό Συμβούλιο χωρίς να γνωρίζω τα κριτήρια επιλογής.

Η επιλογή όμως ενός γλυπτού για ένα δημόσιο χώρο και κυρίως, η τοποθέτησή του είναι αντικείμενα μελέτης ειδικής ομάδας επιστημόνων, καθώς όχι μόνο το ίδιο το γλυπτό πρέπει να αξιολογηθεί, αλλά επίσης και ο τρόπος που αυτό θα τοποθετηθεί, που άλλωστε απαιτεί ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό.

Δεν ισχύει λοιπόν το ότι η Αθήνα δεν «σηκώνει» γλυπτική στο δημόσιο χώρο της αλλά δεν «σηκώνει» άλλη, χωρίς τις απαραίτητες προϋποθέσεις τοποθέτηση υπαίθριων γλυπτών (άλλωστε εκεί, νομίζω στόχευε το άρθρο της Μ. Πουρνάρα).

Εβδομήντα οκτώ νέα γλυπτά από το 1988-2004 και μερικές ακόμα δεκάδες από το 2004 μέχρι σήμερα είναι παραπάνω από αρκετά. Είναι θα έλεγα υπερβολικά πολλά. Με εξαίρεση ελάχιστα από αυτά, όπως το Πάρκο Ελευθερίας στη λεωφόρο Βασ. Σοφίας, όπου τοποθετήθηκε ο άνδρας του Ελ. Βενιζέλου του Γ. Παππά (1969), για το οποίο όμως προκηρύχθηκε αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για τη μελέτη διαμόρφωσης του περιβάλλοντος δημόσιου χώρου (πρώτο βραβείο: Π. Βοκοτόπουλος και Δ. Βλάσσης), την Αθηνά του Βάσου Φαληρέα στο Πεδίο του Άρεως (1952), του οποίο την αρχιτεκτονική διαμόρφωση ανέλαβαν οι αρχιτέκτονες Φαίδων και Έθελ Κυδωνιάτη και μερικά ακόμη, ελάχιστα, τα περισσότερα, και κυρίως οι προτομές, τοποθετούνται αυθαίρετα, όπου βρίσκεται λίγος ελεύθερος χώρος. Έτσι πχ γλυπτά όπως η Μάννα του Χρ. Κάπραλου στην Ανατολική πλευρά της Βουλής (2003) ή η «Στήλη» του Γ. Ζογγολόπουλου στο Πάρκο της Ριζαρείου, γλυπτά ιδιαίτερα σημαντικά αυτά καθ' αυτά, χάνουν από την τοποθέτησή τους (για το εγκαταλειμμένο στην τύχη του πάρκου της Ριζαρείου απέναντι από τον Ευαγγελισμό θα ξαναμιλήσουμε ...)

Αντίθετα, η τοποθέτηση μπροστά από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών από ιδιωτική νομίζω πρωτοβουλία, μιας σειράς γλυπτών από «πέτρες που μιλάνε» (2006) του Ν. Ζήβα δίνει μια ιδέα το πώς θα μπορούσε ένας υπαίθριος χώρος να κοσμηθεί, και βέβαια δεν είναι το μόνο παράδειγμα.

Το θέμα λοιπόν δεν είναι το αν «σηκώνει» ή όχι ο δημόσιος χώρος γλυπτική. Ότι, «σηκώνει» «σηκώνει». Χρειάζεται όμως ένα σοβαρός έλεγχος για το τι και πού υπάρχει (το βιβλίο της Ζ. Αντωνοπούλου είναι ένας πολύτιμος οδηγός), τι πρέπει να παραμείνει, τι πρέπει να αφαιρεθεί, τι πρέπει να προστεθεί, τεκμηριωμένα, υπεύθυνα και σοβαρά.

Η Αθήνα είναι υπόθεση όλων μας!

ΥΣ

Δεν είχα καν προλάβει να στείλω την επιστολή αυτή, όταν με ενημέρωσαν για μία πραγματικά απαράδεκτη παρέμβαση, στο μοναδικής αισθητικής υπαίθριο μνημείο γλυπτικής της Αθήνας, το Ά Κοιμητήριο.

ΕΡΓΟ ΣΑΚ 2008 (απολογισμός)

ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΕΡΓΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΑΑ	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΜΕΛΕΤΕΣ	ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΙΟΥ (Νέα Μονή, Παναγία Κρίνα, πύργος Πιτυούς) ✓	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΕΥΛΙΘΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ✓	ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ YORK 2007-8 ✓	ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (Κέρκυρα) 22-24 Φεβρουαρίου 2008 ✓
2	ΒΟΡΕΙΑ ΠΤΕΡΥΓΑ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ >>>	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ >>>	ΒΙΒΛΙΟ «ΕΚΚΛ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ» >>>	ΚΑΣ-ΚΣΜΝ: Προβλήματα & Προτάσεις 12.3.08 ✓
3	ΟΙΚΙΑ ΔΙΑΜΠΑ ΟΔΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ 25 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΑΝΘΗΣ >>>	ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ ΑΘΗΝΑΣ (Υπ. Απασχόλησης) ✓	ΕΚΠ. ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ >>>	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ, 18 Απριλίου 2007 X
4	ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΛΙΓΟΥΡΙΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ >>>	ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ✓	ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑ- ΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΜΠΑ- ΝΑΡΙΟΥ ✓	Εκδήλωση στο Λεοντάρι για την έναρξη των έργων Ιούνιος 2008 X (μεταφορά στο 2009)
5	ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΤΑ- ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΗΣ ΑΡΓΟΥΣ ●	ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ ✓	ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΚΙΝΗΜΑ ✓	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ «ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ» 17 Σεπτεμβρίου 2008 ✓
6	ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΛΙΑΧΩΡΑΣ ΑΙΓΙΝΑΣ ✓	ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟ ΛΕΟΝΤΑΡΙ >>>	ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΜΑΣΤΙ ΧΟΧΩΡΙΑ ΧΙΟΥ >>>	ΒΡΑΒΕΥΣΗ EUROPA NOSTRA: Σκάρκος Ίου 19 Σεπτεμβρίου 2008 ✓
7	ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ >>> ●	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΑΛΙΑΧΩΡΑΣ ΑΙΓΙΝΑΣ ●		ΒΡΑΒΕΥΣΗ EUROPA NOSTRA: Συγκρότημα Γαλερίου Θεσσαλονίκης 2 Οκτωβρίου 2008 ✓
8	>>>			ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΟΥ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟΥ ΒΕΝΕΤΙΑΣ 17-18 Οκτωβρίου 2008 ✓
9				ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΟΝΤ. ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ 19 Νοεμβρίου 2008 ✓
10				ΕΚΘΕΣΗ ΜΟΝΤ. ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ 19-28 Νοεμβρίου ✓
11				ΗΜΕΡΙΔΑ «ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΟΝΤ. ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ 27 Νοεμβρίου 2008 ✓
12				ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (Άνδρος) τέλος Νοεμβρίου 2008 X
				Ενημέρωση: 15.12.08

Πριν από πολύ καιρό (περίπου δύο χρόνια ίσως και περισσότερο), η ΕΠΑΜ είχε εγκρίνει την κατασκευή λιτών διάτρητων στοιχείων από μπετόν πάνω σε σχέδια της αρχιτέκτονας του δήμου Ελ. Μποτσάκου προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως ανοικτά οστεοφυλάκια.

Τα στοιχεία αυτά θα τοποθετούνται περιμετρικά και σε επαφή με τη μάνδρα – περίβολο του νεκροταφείου.

Ξαφνικά και χωρίς καμία προηγούμενη έγκριση της ΕΠΑΜ άρχισαν να τοποθετούνται τέτοια στοιχεία σε διάφορες κεντρικές περιοχές του κοιμητηρίου (δεξιά από την κυρία είσοδο, πίσω από τον Άγιο Λάζαρο κλπ.) κατατεμαχίζοντας την συνέχεια και αλλοιώνοντας την αισθητική ποιότητα του χώρου. Το θέμα είναι ιδιαίτερα σοβαρά και ελπίζω ο Δήμαρχος Αθηναίων κ. Κακλαμάνης και ο Αντιδήμαρχος και προεδρεύων της ΕΠΑΜ κ. Αθ. Καφέζας να σταματήσουν αμέσως την καταστροφική αυτή παρέμβαση. Ας μην ξεχνάμε ότι το Α' Κοιμητήριο της Αθήνας, είναι στο σύνολο του κηρυγμένο ως μνημείο και ότι σ' όλους τους οδηγούς της πόλης, συμπεριλαμβάνεται πρόταση για επίσκεψή του.

Καταστρέψαμε την πόλη των ζωντανών ας προστατέψουμε τουλάχιστον αυτή των κεκοιμημένων.

Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη

Υπεύθυνη των Α.Ν.Α του Μουσείου Μπενάκη

Καθηγήτρια Ε.Μ.Π.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος & Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 10558 Πλάκα, Αθήνα, [Τ] +30 210 3225 245, +30 210 3316 649, [F] +30 210 3225 240,
e-mail: elet@ellinikietairia.gr www.ellet.gr

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2009

Αρ. Πρωτ.: /ΕΕ -8/ΣΑΚ

Προς: Δ/νη Πολεοδομικού Σχεδιασμού/
Τμήμα Παραδοσιακών Οικισμών
Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ
Αμαλιάδος 17
115 23 Αθήνα

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

**Θέμα: Αίτηση για την χορήγηση εγγράφων σχετικών με την
κατεδάφιση πολυκατοικίας στη συμβολή των οδών Παπαδιαμαντοπούλου και
Αιγινήτου στα Ιλίσια**

Σας παρακαλούμε να μάς χορηγήσετε αντίγραφα που αφορούν το πρακτικό και την
αιτιολογική έκθεση του Τμήματός σας για **το μη χαρακτηρισμό ως διατηρητέας της
πολυκατοικίας στη συμβολή των οδών Παπαδιαμαντοπούλου και Αιγινήτου στα Ιλίσια**.
Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος

6776753